Ч. 196. Неділя 1 (14) вересня 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. свят) о 5½ годині по полудни.

Радакция і адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гаосмана ч. 9 в ц. к. Староствах на провінциї
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — З цісарских маневрів. — Успіхи Росиї на Балкані.)

Мимо ширених загально вістий, що угодові конференциї мають знов нині або завтра зібрати ся у Відни, треба сконстатувати, що до сеї пори они не справджують ся; угорскі міністри до Відня не прибудуть. В правительственних кругах старають ся навіть відложити конференциї на як найпізнійший час. У віденьских політичних кругах гадають, що часте скликуванє угодових конференций єсть лиш зручним викрутом обох правительств, котрі митову угоду мають вже готову. Конференциї мають лиш бути покривкою, що обі сторони борють ся ще о поодинокі точки угоди. То певна річ, що угода в такім виді, як нині уложена, не буде принята ні в австрийскім, ні в угорскім парляменті. Урядові круги ждуть тепер, як випаде німецка митова тарифа і аж тоді предложать австрийску тарифу парляментам. До того часу австрийске правительство займе парлямент иншими справами, а іменно предложенєм буджетовим, справою полекші і помочи в нужді, відтак прийде на дневний порядок справа ческо-німецкої угоди, так, що заки прийде під наради тарифа митова, буде вже половина лютого 1903.

Вчера рано виїхав Цісар, німецкий наслідник престола, начальник ґенерального штабу бар. Бек на поле маневрів під Шашвар. Перед від'їздом повитав монарха прибувших на маневри заграничних войскових аташе. Вчерашний день призначено на головну битву кавалериї коло місцевости Кукло, де був Цісар з дружиною і головна команда маневрів. О годині 1-ій в полудне вернув монарх до цісарскої кватири, де відбув ся обід, в котрім взяв участь німецкий наслідник престола і богато запрошених ґенералів.

На Балкані скріпляє Росия свої впливи. На запросини Болгариї возьме она участь на ювилейних торжествах в вивозї Шипки. Вправді сам цар не прибуде гостем до князя Фердинанда і болгарского народу, але в своїм заступстві вислав свого стрия, великого князя Николая Николаєвича з такою численною і сьвітлою дружиною, що „вдячні Болгари“ будуть се мусіли уважати як признаку царскої ласки і прихильности. Звиш 60 найвизначнійших официрів російскої армії прибуде до Болгариї, а між ними Куропаткин, Іґнатієв і Драґоміров. Безпосередно по посьвяченю церкви в парові Шипки, відбудуть ся великі маневри болгарскої армії, з яких виключено зовсім представителів инших держав. Зразу дали ся були чути поголоски, що Туреччина рішучо запротестувала против тих маневрів і загрозила устроїти демонстрацию на своїй территориї, але російска дипломатия вадко удобрухала єї, бо сї вісти небавом умовкли. — Також в Албанії зробила Росия крок наперед, іменно позискала для себе новий консулят в Митровици. Туреччина опирала ся довго тому жаданю, але вкінци згодила ся. Однако справа не пішла так легко. Коли до Митровиці з'їхала служба нового консуля разом з річами, щоби устроїти для него дім, Албанції збігли ся з цілої околиці на віче і під проводом звісного розбишаки Іссы Болеґінаца, розпочали противну акцию. Віче ухвалило, що всякий мешканець, який поважив би ся відступити консулеви дім на мешканє, поживе смерти, а єго дім піде з огнем. Того самого дня міский возьний обвістив по місті ту ухвалу віча, а командант турецкого ґарнізону, Багтярбей і підполковник Салі-бей прислухували ся спокійно тому виступови против леґального представителя чужої держави. Сейчас по оголошеню властитель готелю викинув службу і річи консуля на улицю. На протест російского консуля відповів командант турецкої жандармериї Шемсі-паша, що не може дати жадної помочи російским підданим з обави перед грозою розрухів. На другий день прибув до міста відділ турецкої піхоти і перевіз річи і слуг консуля до Скоплія в супроводі великої товпи Албанців. В Митровици панує велике заворушенє, а Ісса Болеґінац заповів, що коли консуль важить ся приїхати, буде убитий. Порта на протест російского амбасадора не давала довго ніякої відповіди, але приперта

МАЛИЙ КУС.

(З француского — Шарля Ґранмужена.)

I.

Голяндия, сумна, одностайна низина, як вже само слово: „Неерлянд“ вказує, то дивний край. Тут лежить земля справді низше від моря, а широка, плоска, засіяна хатами і поперізувана каналами полоса краю живе в безнастаннім страху морского заливу, бо море тут жадно висуває свій язик до краю, аби єго залити своїми филями. Великі ґранітні гати, порослі високою, жовтою, сухою травою, гати, що в тім низькім краю здвигнено лиш з величезними коштами, мають до того служити, аби опирати ся напорови вод Північного моря; крім того мусить стара Голяндия терпіти майже несплдні, але заєдно тревачі поцілуї морских мраг, котрі в зрадливій хитрости покривають часом цілий край і від котрих безнастанної мокроти земля часто до значної глубини буває мокра. Часто лучає ся, що в лісї в часї зими під вирваним бурею з коренем деревом отвирає ся глубока яма, наповнена чорнявою водою; і аж тепер видко, що бідне велике дерево мусїло свої корені пускати на боки попід землю, аби найти опору і поживи. Очевидно, що ті дерева, що так мало мають твердого ґрунту під собою, не мають на стілько сили, аби оперти ся зимовим вихрам.

Але то страшне море, що лякає край вічною грозою повени, ставало деколи союзником Голяндиї, і в часї іспаньскої навали, коли Голяндції розірвали гать, примусило оно своїми напрасними филями чужих напастників до утечи.

II.

Був понурий, темний вечер, на небі ні зірки, всьо здавалось спало в малім голяндскім сільци. Рибаки і моряки повертали домів. Не чути було нічого, лиш свист північного вітру в старих високих кленах, і далекий, дуже далекий шум і гриміт филь, що з піною відбивали ся від високих, ґранітних гатий. В кухни малої хатини блимала стара цинова лямпка і кидала своє червоняве сьвітло на одинайцятьлітного Куса, що стояв заплаканий між своїми родичами. Отець хлопця був широкоплечий, присадкуватий мужчина, з червоним лицем і ясним стріпатим волосєм; він був моряком і перед хвилею вернув з роботи; курив люльку і попивав свій чай. Єго жена була руда, велика, єї лице було грубе, а очи кидали строгий, неумолимий погляд; тверді рясні спідниці спадали з пояса. Она саме тепер давала малому Кусови проповідь, котру попередила порядна скількість різок. То була мачоха хлопця; єго отець, коренастий Пітер, на своє нещастє другий раз оженив ся. На безнастанний крик жінки, що заєдно жалувала ся на хлопця, він став вже глухим і хоч дуже любив сина, то для сьвятого спокою позволив жені робити, що їй подобалось.

У людий буває часом рід такої любви, котра не обуриє ся на кривду, яка другому діє ся, і такі люди не можуть ніколи найти в собі на стілько сили і рішучости, — хоч в глубині душі плачуть, — аби енерґічно виступити против зла, яке перед їх очима творить ся.

— Іди спати, Кус! — сказав плечистий Піт, випивши свій чай. Так звичайно звучала єго мудра рада, коли в родині настали які спори.

І Кус пішов спати; але нині прийшло єму на думку перший раз, що вже від трех літ всьо дома дуже погано іде. Кождого дня, коли вернув зі школи, мачоха сварила на него і побивала єго; отець заєдно мовчав і посилав єго спати. Кус знав то вже на память і мав того вже до сита. Єго совість, в котрій починало ся вже будити щось похоже на чувство справедливости, обурювала ся на таке поведенє.

Коли прийшов до своєї непривітної, темної комнатки, нагадав собі свою небіжку матір. Ах, якаж то лагідна женщина була! Єї руки ніколи не діткнули єго твердо, єї очи глядїли на него заєдно мило і з любовию, як часто розгрівала она єго лице своїми ніжними пестощами....

енергічним виступом амбасадора Зіновієва впровадила до міста российского представителя під охороною сильного віддїлу войска. — Буде тепер мати клопіт з стороженем.

Новинки.

Львів дня 13 го вересня 1902

— **Нова громада.** Wiener Ztg. оповіщує санкцию закона, котрим вилучено місцевість Йосифівку зі звязи громади Купчинців, тернопільского повіта, і утворено з неї окрему громаду.

— **До руской ґімназиї львівской** вписало ся доси 728 учеників. Іменно до I. кл. 172, до II. кл. 138, до III. кл. 81, до IV. кл. 72, до V. і VI. кл. по 74, до VII. кл. 69, а до VIII. кл. 48. Першу клясу поділено на 3 відділи (по 60, 50 і 62 учеників), другу на 2 відділи (по 68 і 70 учеників) трету до семої включно також на два відділи, а осьма кляса не є поділена.

— **Запомога для потерпівших від цикльону.** Видїл краєвий виасигнував 800 К для міщан міста Бережан і охрестности, що потерпіли в липни сего року від цикльону, який наробив в тій полосі, якою перелетів, страшенної шкоди.

— **Важне для катехитів** і тих, що учать релігії в народних школах. „Митроп. Ординарият подає до відомости (в ч. 10 „Архиепархияльних Відомостий“), що о. Евгеній Гузар, катехит мужеской учительской семинариї у Львові, уложив і видав дві части практичного провідника для катехитів. В першій части пояснює ся спосіб научаня дітий в 1 і 2 степени науки, взглядно в 1 клясї народних шкіл, а в другій части пояснює ся предмет малого катехизма, призначений для 3 і 4 степеня науки, взглядно для 2 кляси народних шкіл. Поручає ся Вч. Духовеньству сю книжку яко практичне руководство при науцї релігії. — Набути можна обі части по цїнї 2 К 40 с., а з почтовою пересилкою о 20 с. більше — в книгарнях ім. Шевченка і Ставропигійскій у Львові“. Сими днями появить ся в розпродажи **трета часть практичного провідника для катехитів**, в котрій пояснює ся наука релігії для 5 і 6 степеня науки, взглядно для 3 і 4 кляси народних шкіл. Сю третю часть можна буде набути рівнож в книгарнях ім. Шевченка і Ставропигійскій у Львові по цїнї 2 К 40 с., а з почтовою пересилкою о 20 с. більше. — Численні устні і письменні признаня, які автор сеї книжки від інтересованих одержав, як також скора розпродажа першої і другої части вказують наглядно на пекучу потребу і велику хосенність сеї книжки.

— **З браку надзору.** З чесанівского повіта пишуть нам: По наших громадах, не лиш в нашім повітї, але здаєсь таки всюди в цїлім краю, родичі і старші люди в загалї дуже мало уважають на діти, лишають їх майже завсїгди без дозору, а з того бувають дуже часто великі нещастя, найчастїйше або діти стають калїками або таки й гинуть, або бувають огнї, що роблять шкоду цїлій громадї. От і в нашім повітї у Вульцї горинецкій дня 7-го вересня в само полудне вилїз семилїтний хлопець Юрко Фащовий, син Йосифа Фащового, на грушу і упав та забив ся на місци, а в Люблинци трилїтна дитина Василь, син Івана Бруса, утонув в кональцї таки на обійстю. В обох случаях будуть мусїли родичі відповідати перед судом за то, що не пильнують своїх дітий і лишають їх без надзору.

— **Убийство.** З Коломиї пишуть нам: В ночи з дня 28 на 29 серпня вертав 57-лїтний селянин Кость Тулика з Вербіжа нижного домів. Вже доходив до своєї хати, коли хтось, що очевидно засїв на него, вдарив его два рази по голові якимсь острим знарядом і убив, а відтак вкинув тїло убитого до керницї на его власнім обійстю. Вже дня 1 го вересня арештувала жандармерия дуже сильно підозрілого о то убийство Николая Ющака з Вербіжа нижного і відставила его до суду в Коломиї.

— **Огонь.** З Бережан пишуть нам: Дня 5-го вересня вибух огонь в громадї Плауча мала і знищив до тла чотири хати селяньскі разом з будинками і знарядами господарскими та все збіже і пашу. Загальна шкода виносить 7.860 К а була обезпечена лиш на 6200 К. Причиною огню була лиха будова комина. До ратованя взяли ся були енерґічно 4 і 6 шкадрона 12-го полку гузарів під командою своїх офіцирів і лиш завдяки тому огонь не розширив ся.

— **Митрополичий Секретарият** подає сим до відомости, що на конкурс наспіли начерки (пляни) на будову церквей, заосмотрені отсими знаками (мотто): 1) „Дніпер“, 2) Хрест окружений вужем, 3) Сїм звізд на колесї, одна в серединї тогож, 4) „Марія“, 5) „Майолїка“, 6) „Mens sana in corpore sano“, 7) „В правдї сила“, 8) „Стефан“, 9) Знак конюшини, 10) „Праця“, 11) „На хвалу Бога і Україна“, 12) „З Богом“, 13) „Per aspera ad astra“, 14) „Самі собі“, 15) „Віра“, 16) „Слава в вишних Богу“, 17) „Воскресеня“, 18) „Творцеви неба і землї“, 19) „Ч. 0730“ Див, 20) „Irena“, 21) „Рускому народови“, 22) „Наша Русь“, 23) „К. N. 2“ і 24) „Основа“. Всї ті працї конкурсові, на просьбу Товариства штук красних, виставлені вже з днем 8. вересня в сали згаданого Товариства до публичного огляду. — Проте інтересовані, що свої працї на конкурс вислали а в поданім висше списї не найшли, схочуть повідомити о тім Митроп. Секретарият.

— **Крайна темнота.** Таких темних а тим самим і легковірних людий як наші селяни ледви чи знайшов би ще де в Европі, а тота темнота і легковірність таки на них самих відбивають ся. Стефан Костик з Миклашова під Львовом прийшов вчера до австро-угорского банку і подаючи якийсь задрукований папір, просив, щоби єму зміняли 50 корон. Касиєр задержав той папір а післав по поліцию. Показало ся, що папір той то анонс якоїсь фірми в Прерові на Мораві зроблений в видї банкнота. Костик оправдував ся тим, що дістав той папір від якогось жида, котрому продав збіже, а відтак, що взяв его від пасерба. — З Костиком списано протокол і поки що випущено на волю. Чи то Костик сам, чи его пасерб роздобув звідкись той папір, то все одно, але то річ певна, що они за пустий папір дали або збіже або грошi, а в додатку ще напитали собі тяганини по поліциї. А чому? Темнота тому причиною і легковірність. Додати тут потреба, що тоті анонси в видї банкнотів роблені здаєсь умисно на то, щоби на них наших селян ловити, бо то вже не перший раз така істория з тими банкнотами. Нехайже наші господарі будуть осторожні при продажи і уважають добре, які їм хто грошi дає, а коли не знають ся на банкнотах, нехай кого спитають.

— **Старинний дуб.** Одним з найстарших дерев на сьвітї є мабуть дуб, що стоїть в місцевости Казимирі над Вислою. Після вискасу одного з пулавских професорів, має він 1500 лїт. Старець сей не мав до недавна нї одної сухої галузи, хотяй в серединї був цїлком спорохнїлий. Кілька лїт тому один з казимирівских мешканцїв забрав ся до викуреня огнем пчіл, які загнїздили ся в одній бічній галузи. Сухе порохно заняло ся полумінею, пчоли спалили ся разом з медом, а слідуючої весни ледви шеста часть галузий осмаленого дуба пустила листє. Тепер витягає він до неба нагі, лишені кори галузи.

— **Шестипалько.** В шпитали в Шайбенберґ коло Вайперт в Чехії відбула ся дня 11 с. м. операция на маленькій дитинї, що прийшла на сьвіт з шестипальцями на руках і но-

---

Де она перебуває тепер, від коли замкнула єї темна могила? Чи бачить она его? Того вечера завдавав собі заєдно то питане і серед нічної тишини почали ворушити ся дивні гадки в голові дитини про всяке лихо на сьвітї і про тайни житя і смерти. Але малий Кус був завзятий і рішучий, его душа ще не завмерла під побоєм і гнетом лихої мачохи. По довгім роздумуваню рішив ся вкінци покинути рідну хату і коли всї дома позасипляли, вийшов він тихцем на двір і пустив ся іти мимо пітьми і мраки.

Куди ішов? Сам не знав. Лиш то відчував з радостию, що утїк від побоїв мачохи і надіяв ся, так як всї молоді живі хлопцї на несподіваний і щасливий оборот, який очевидно случай як найскорше приведе.

Коли вже минув село, задержав ся, а відтак подумавши, пустив ся півперек лук, що тягнули ся вздовж моря.

Небо прояснило ся. Біла мрака вкривала на сяжень високо рівнину, декуди випинала, як безжизненна маса з срібної пари темних стать корови або вола; від часу до часу заричала з болю яка звірина, бо в тім вогкім краю гостець мучить як людий так і звірята.

Малий Кус ішов відважно і живо своєю дорогою. Чим раз близше підходив до моря і вкінци пустив ся до найблизшого села гатию, що хоронить край перед заливом морских филь. Довго так ішов; довкола него панувала глубока тишина ночи а звізди глядїли безлвиво на малого, молоденького піхотинця.

Нараз доніс ся до его уха легкий шум, що дивно лунав серед нічної тишини; було то немов журчане близького ручая. В кождім иншім краю гадка на журчачий потічок викликала би приємне чувство, але инакше було тут, де найменша щілинка, куди могла би вода дістати ся до краю, крила в собі величезну небезпечність; тут означав такий шум пересторогу моря, віщуна страшного нещастя. Кус насторожив уха, почав іти за журчанєм і вскорі дійшов до місця, де гать лагідно спускала ся в долину. Розглянувши ся, замітив досить сильну струю води, що як срібло сьвітила ся в полумрацї ночи і добувала ся одною щілиною в гати. Кус покоштував воду, була солона. Море пробило сильний ґранїтний мур.

Кус знав, яка то небезпечність; здогадував ся, що грозить повінь, котра хоч з як малої причини почата, могла принести мілїонам смерть і погибель. Притиснув сейчас два пальцї до малої щілини, а з его груди добув ся протяжний, остерігаючий крик. Недалеко було село; жовточервоні сьвітла кількох осьвічених ще вікон блимали як земні звізди крізь залягаючу землю мраку.

Напір води давав ся чути чим раз сильнїйше Малий Кус відоймив від щілини своєї закостенїлі пальцї і почав їх розгрівати диханєм в них. Але нараз помітив, що діра в гати стала більша і чим скорше притиснув єї цїлою своєю долонею. Знов роздав ся его остерігаючий крик, однако лиш протяжний рик пасучих ся волів був відповідию на него; сумно і страшно лунав серед тишини.

Права рука Куса затерпла і він закривав діру лївою; але вскорі напір води став так сильний, що она продерла ся крізь затиснені пальцї его руки і знов полляла ся ширша струя із щілини.

Скоро відоймив руку і чим скорше зірвав з себе одїж, аби заткати діру. І чим раз голоснїйше лунав его крик серед ночи. Вода на короткий час перестала течи, але відтак пустила ся з подвійною силою і зирвала затичку з одежи. Хлопець знов єї засунув і старав ся землею заткати всї щілини. Тепер настала дивна борба між малим, слабосильним, горячково розворушеним дітваком, що всїми силами опирав і кликав о поміч, а страшною, лютуючою морскою потворою, що з глухим гнївом уперто силувала ся вдертись до краю.

Ніч ставала чим раз зимнїйша, дитина страшенно мерзла і від студеного подуву північного вітру дрожав Кус на цїлім тїлї. І все ще не приходили на поміч єї моряки ні рибаки. Нічого не було чути лиш шум вітру в сухій, довгій тростинї і ломіт морских филь о береги.

— Боже, Боже! — зітхав Кус тихо. Відтак крикнув, зібравши послідні сили голосу з розпукою:

— Мамо! Мамо!

III.

З цїлої сили запирав ся руками о звиту одїж, котрою заткав діру в горі; але в скорі сили его опустили і крикнувши ще раз: Мамо, мамо! упав зомлїлий на землю.

Вже день сірів; білявий і мутний вставав ізза низького овиду, продираючись лиш декуди як золотиста щілина крізь мраку. На овиді невиразно рисували ся крила вітряка і ряди тополь та кілька церковних веж. Аж тепер найшли робітники, що ішли до свого дїла,

гах. Дитинку захльороф рмовано і відрізано оба шесті пальчики на руках. На ногах не відрізувано длятого, бо лікарі сказали, що сї пальці не будуть шкодити дитині в ході.

— **Дики в місті**. Особовий поїзд, що їхав оногди рано з Тернополя до Львова, прогнав з лїса коло Золочева череду диків, зложену з 10 штук. Дикі зі страху забігли аж до міста, де на зустріч ім вибігла з криком купа жидів і кількох полицаянтів. Дики впали до огорода комісаря скарбової сторожи п. Кауцкого, де один з них погиб від комісарскої кулї, а прочі розбігли ся по цминтари і цегольнях.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** доносить, що в наслїдок усуненя насипу поміж стациями Жидачів-Ходорів здержано дня 6 с. м. рух поїздів товарових на шляху Гніздичів - Кохавина - Ходорів аж до відкликаня. Рух особовий відбуває ся через пересїдане подорожних і переношене пакунків.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Софія 13 вересня. Комітет Зончева розіслав до всіх підчинених собі комітетів македоньских відозву такого змісту: Позаяк вибух революциї в Македонії ще в сім роцї запевнений, проте нехай всї товариства збирають після своїх сил грошеві средства.

Рим 13 вересня. Полїция арештувала кількох анархістів, котрі мали зорґанізувати заговор на жите короля.

Брукселя 13 вересня. Стан бельґійскої королевої все ще поважаний, однако не треба побоювати ся катастрофи.

Берлин 13 вересня. Цїсар Вільгельм повернув вчера з поля маневрів.

Петербург 13 вересня. Цар Николай з наслїдником престола і вел. князями приїхав вчера вечером до Курска на маневри.

Надіслане.

Видання

Руского педаґоґічного Товариства.

у Львові, ул. сьв. Софії ч. 9а).

Образкові видання.

*Зьвіринець 20 сот. *Гостинець 20 сот *Забавки 20 сот. *Менажерия 20 сот. *Квіточка 40 сот. *Віночок 40 сот. *Забавки для дїтий 80 с. *Нашим дїтям ч. І. 80 с. *Нашим дїтям ч. II. 80 с. *Дїточі вигадки ч. І. 60 с. *Дїточі вигадки ч. II. 60 с. *Наші зьвірята 80 с. *Казки народні ч. 1 і 2 по 50 с., разом опр. 1 К. 30 с. *Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5 по 50 с., разом опр. 2 К. 90 с. *Байки Брянчанїнова 30 с. *Робінзон Чайченка 80 сот., опр. 1 К. 10 сот. *Мірон: Пригоди Дон Кіхота (друге видане) 80 с., опр. 1 К. 10 с *Байки братів Ґрімів 50 с. Дїтвора 1 кор. Зьвірята домашні 80 с. Приятелї дїтий 1 кор. 20 с. Ах яке хороше 2 кор. Для розривки 1 кор. 20 сот. *Ґете-Франко: Лис Микита (третє цїлком змінене видане) 1 кор., опр. 1 кор. 30 сот.

Видання без образків.

***Молитвеник** народний 30 сот., в полотно оправлений по 40 сот. **Др. А. Кельнер**: Коротка історня педаґоґії 60 с. ***Китиця желань** 2. розширене видане 40 с. ***Читанка** ч. І., III., IV. опр. по 40, без оправи по 20 с. ***Ів. Левицкий**: Попались. Різдвяні сцени 20 с. ***Вол. Шухевич**: Записки школяря 40 сот. ***Тарас Шевченко**: Кобзар для дїтий 30 с. **Гордієнко**: Картаґинцї і Римляни 20 с. ***Юлїй Верне**: Подорож довкола землї 1. Кор. 20 с., опр. 1 кор. 50 с. **Др. Мих. Пачовский**: Замітки до науки рускої мови 60 с., Билини і думи 20 с. **Дзвінок** з р 1894 4 К. **Др. Мандибур**: Олімпія 40 с **Віра Лебедова**: Гостинець дїтям 50 с. ***Василь В-р.** Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до великанів 50 с ***Мальота**: Без родини 80 с., опр. 1 К. 10 с ***А. Глодзїньский**: Огород шкільний 1 К. 20 с **Сальо**: Непос, учебник для III кляси ґимназ 1 К. 30 с. **Kokurewicz Józef**: Podręcznik dla kancelaryi szkolnej 60 с. ***А. К.**: Робінзон неілюстрований 20 с. **О Нижанковский**: Батько і мати, двосьпів в фортепяном 20 с. ***Днїпрової Чайки**: Коза дереза 50 с. **Мапа** етноґрафічна Руси-України 40 с. **Барановский** Приписи до іспитів 40 с. **Дзвінок** з р. 1895, 1897—1900 по 4 К. **Вол. Шухевич**: Від Бескида до Андів 20 с ***Ів. Франко**: Абу Каземові Капцї 40 с. **Дзвінок** з р. 1901 6 К. **Остап Макарушка**: Короткий огляд руско укр. письменьства 30 с. ***Т. Шевченко**: Кобзар 2 К., опр. 2 К. 40 с., в пол. 2 К. 70 с. ***Ів. Франко**: Коли ще зьвірі говорили, казки для дїтий 80 с., опр. 1 К. 10 с **Віра Лебедова**: Малі герої 50 с., опр. 70 с. ***Ів. Спілка**: На чужині 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка**: Дарунок для дїтий 40 с., опр 60 с. ***Оповіданя** для дїтий 40 с., опр. 54 с. ***Мих. Коцюбиньский**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с ***Олекса Катренко**: Оповіданя 40 с., опр 54 с **Василь В-р**: Подорож до краю Лїлїпутів 50 с, опр. 64 с. ***А Кримский**: Переклади 40 с., опр. 54 с. **Картки** з історії Руси-України. 40 с ***Д. Н. Мамина-Сибіряка**: Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. ***А. Пушкін**: Байки 30 с. ***Марко Вовчок**: оповіданя І. часть 30 с.; опр. 44 с. ***МартаБорецка**: істор. оповід. 40 с, опр. 60 с. ***Ковалїв Стефан**: На прічках, оповід. 30 сот., опр. 44 сот. ***Др. Мих. Пачовский**: Народні Думи з поясненями, І. ч. 40 с., опр. 60 сот. ***Гр. Л. Толстой** Казки 40 с., опр. 54 с. ***Поеми О Кониського**: 30 с., опр. 44 с. *Покараня Лож, комедийка Кучальскої 20 с., опр. 34 с. **Оповіданя М. Вовчка**. II. ч. Інститутка 40 с., опр. 60 с. *Дивні пригоди Комаха Санґвіна, І. част. 40 с., опр. 70 с. *Перша китичка для малих дївчат, Е. Ярошиньскої 20 с. *Малий сьпіваник 20 сот. ***Клявдия Лукашевич**: Серед цьвітів, комедия в 2 дїях 16 с., опр. 30 сот. *Друга китичка для малих дївчат, Е. Ярошиньскої 20 с., обі опр. 54 с. **Шекспір** в повістках 30 с., опр. 60 с. **Дві могилї**, Королевского 18 с., опр. 32 с. Анґлїйскі казки, 24 с., опр. 38 с. ***Леоніда Глїбова**: Байки 10 с ***В. Чайченко**: Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с., Дума про княгиню Кобзаря 10 с. **Днїпрової Чайки**. Казка про сонце та его сина; Писанка по 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 2 К. з р. 1901 по 4 Кор.

Книжки, назначені **зьвіздкою**, апробовані *Радою шкільною* на нагороди пильности до шкіл народних, Інститутка і Шекспір в повістках до шкіл виділових, а „Огород шкільний“ поручений до бібліотек шкільних.

Замовляти можна в товаристві педаґоґічнім у Львові ул. сьв. Софії ч. 9 а, в книгарні Наукового Товариства імени Шевченка, ул. Чарнецкого ч. 26. і в книгарні Інституту Ставропигійского ул. Руска ч. 3.

Хто купує книжки на суму 10 К і висше в самім товаристві, дістає 10% рабату. Видання ілюстровані ч. 96—100 продає ся без рабату.

Книжки висилає ся за готівку або за послїплатою.

При замовленях треба дочислити оплату почтову.

малого Куса на земли; побіч него бухала широка струя води з ґранітної гатя.

Хлопцеви подано поміч. Великим трудам кількох сильних людий удало ся направити ушкоджену гать. Хлопця перенесено до найблизшого села, а горячі напитки, якими его заливано і натиране цїлого тїла сукном привели его знов до житя. Его одїли в нову одіж і завели до війта, де випитувано его про родичів та їх назвище. Утомленим голосом відповів Кус, що єсть сиротою і не знає як родичі називали ся. Селяни не могли надякувати ся за его геройский учинок і деякі з них хотїли его взяти за свого. Але Кус упер ся.

— Маю лиш одно бажане; я хотїв би дістати ся на корабельного хлопця і відплисти до кольонії.

Єму стали відраджувати, стали представляти небезпечности, які его ждуть на мори і в кольоніях. Кус не подав ся і за кілька днів відплив на корабли „Патрель“ до Суматри.

Єму вскорі повезло; вийшов „на люди“, бо був відважний, бистроумний і знаменито робив свою службу. Пізнав голубе море на рівнику, пустиню, кінчини Рога, о котрого скали розбивають ся морскі филї від непамятних часів, бачив великі, на людий похожі малпи на Борнео, великаньскі лилики на Яві, загадочні паґоди хіньскі, малі долини Япану, що цїлі потапали в цьвітах овочевих дерев, бачив в Австралії пречудні ростини, дерева великани і американьскі ліяни.

А мимо того гнало его назад до родини і его серце стало живійше бити, коли здалека побачив виринаючі хати рідного села і мраку над долинами. З горячковим неспокоєм спішив до берега. Віддих в нім заперло і він почув невисказану розкіш, коли вступив на рідну землю по тількох лїтах трудів і небезпечностий. Его сільце лежало перед ним таке саме, як було тому десять лїт, коли его покинув. Ах, як він дрожав, коли наближав ся до дому свого вітця!

Видавав ся замешкалий, але чи жив ще отець?

Постукав до дверий. Старець отворив єму; то був Пітер, его отець. Его волосе і борода були цїлком сиві, але его стать була все ще сильна і дужа.

— Отче! — крикнув Кус і обіймив батька.

Пітер поступив крок назад, поглянув на сина, аби пересьвідчити ся, чи то дїйстно він перед ним стоїть, відтак щиро обіймив его і притулив до себе. По кількох хвилях глубокого мовчаня, перериваного лиш хлипанєм обох мужчин, промовив отець:

— Твоя мачоха померла.

Кус не відповів нїчого, але старий пригадав собі на люте поведене мачохи з пасербом і спитав:

— Ти прощаєш менї, що я другий раз оженив ся?

— Алеж тату, як можете мене о те питати; мимо всего я вас все любив!

— Але я мало що не затратив твого житя через те...

— А мимо того я саме тїй моїй давній недоли завдячую, що став кріпким, сильним і відважним на всякі небезпечности.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

ІНСЕРАТИ.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).